

50628671-5	31/10/2015	מִידְעוֹן "ס"	עמוד 51	1	25.19x36.1
מכון חרו - 29450					

טלי שלומי

התארגנויות קהילתיות יהודיות-דתיות להגנה על ילדים

על שני סמינרים בינלאומיים שערך מכון חרו בשיתוף עמותת מגן

סטיגמה, השפלות ופגיעה בשמם הטוב. כל אלה מנעו מקורבנות רבים של התעללות מינית לחשוף את הפגיעה שממנה סבלו.

מצב זה של חוסר מודעות ציבורית מביא לנזק נוסף לנפגעים ובני משפחותיהם, אשר מתמודדים יום יום עם ההשלכות של הפגיעה על חייהם.

שורדי התעללות מינית ובני משפחותיהם זכאים לצדק וליחס הוגן ומכבד, להיות חופשיים מהפחד, הטרדה או התעללות.

לטובת הקהילה, אנו ממליצים למוסדות המספקים שירותים לילדים כמו בתי ספר, קייטנות, בתי כנסת, חוגים, תנועות נוער, תכניות אחה"צ וכדומה, לפתח מדיניות ותכנית פעולה להתמודדות עם חשש לנוכחותו של עבריין מין כחך הקהילות ואו המוסדות שלהם ולספק חינוך והדרכה למבוגרים וילדים בנוגע לסכנות של התעללות מינית. בנוסף, לספק תכניות הכשרה בבתי ספר לתמיכה בקורבנות פגיעה מינית; כיצד להתערב ולמשל, יצירת קשר עם רשויות שלטון שונות; פיתוח שירותים זמניים לקורבנות; מיצוי זכויות הקורבן, וכן להגביר את שיתוף הפעולה עם גורמי הקהילה והממסד העומד בראשה, תוך הבנת המורכבות החברתית המקומית והתחשבות בה עד כמה שניתן בדרכים ובפעולות למניעה, לטיפול ולאכיפת ענישה.

שירותים אלה צריכים להיות מתמשכים ורציפים כדי לספק מודעות לילדים, הורים, מורים, מנהיגי קהילה, ראשי בתי ספר ואחרים בעמדות מנהיגות.

נכתב והוסכם בירושלים, ישראל

ג' אדר ב' תשע"ד; 5 במרץ 2014

הכנס הבינלאומי הראשון של ארגונים להגנת הילד בקהילה היהודית, הכולל מוסדות יהודיים וקבוצות תמיכה מארגוני, אוסטרליה, צרפת, ישראל, דרום אפריקה, שוויץ, בריטניה, ארה"ב ומוסדות בינלאומיים אחרים, מקבל על עצמו את ההסכמות הבאות:

אנחנו, משתתפי הכנס הבינלאומי הראשון של ארגוני הגנה על ילדים בקהילה היהודית, מסכימים על הקמת כוח משימה בינלאומי, בכוונה ליצור שיתוף פעולה בין קבוצות התמיכה והמוסדות השונים במטרה משותפת לטיפול בילדים נפגעי התעללות מינית, ליצירה והעלאת של המודעות לסיכון של פגיעה בקורבנות ולתמיכה בבני משפחותיהם ובארגונים קהילתיים.

עברייני מין מהווים סכנה לפגיעה משמעותית באוכלוסיות שלנו. יש צורך לפעול לכיטוח הציבור, כדי להפחית את הסיכון הפוטנציאלי של פגיעה פיזית, נפשית ורגשית או נזק נפשי לילדים ובני משפחותיהם. כדי להפחית את הסיכון של פגיעה חוזרת, יש לפעול להעלאת המודעות לתופעה על ידי חינוך ויידוע. הקהילה על התופעה והסכנות הכרוכות בה.

יתר על כן, עברייני מין אשר תוקפים ילדים מהווים איום קיצוני לשלום הציבור. עברייני מין נוטים לחזור על העבירות שלהם, ולכן על כל מקרה מדווח ישנם רבים שעדיין אינם ידועים. לפיכך, חומרת הפגיעה רחבה יותר והיא פוגעת באוכלוסייה רחבה.

הכינוס הנוכחי העלה למודעות את תופעת הפגיעה בילדים, אשר הושתקה במשך שנים. קורבנות נאלצו לשחוק מחשש לתגובה שלילית של הקהילה כמו איומים בנידוי, חרם, בושה,

במהלך חמש השנים האחרונות קיים המכון שמונה קורסים למטפלות ולמטפלים חרדיים (עובדים סוציאליים, פסיכולוגים ומטפלים באמנות) בנושא הטיפול בילדים שנפגעו מינית. בסך הכול עברו את הקורס כ-125 מטפלות ו-75 מטפלים, אשר זמינים כיום לטיפול באוכלוסייה זו.

בנוסף, מכון חרו מקיים ימי עיון, הכשרת מורים ואנשי חינוך ופעילויות נוספות, במטרה להרחיב את השיח החשוב בנושא הפגיעות המיניות באוכלוסייה החרדית.

במסגרת הפעילות חבר מכון חרו לעמותת מגן לצורך קיום סמינר בינלאומי ייחודי בנושא התארגנויות קהילתיות יהודיות להגנה על ילדים. הסמינר הראשון נערך במרץ 2014 והשני נערך שנה לאחר מכן.

באפריל 2015. שניהם התקיימו במכון חרו שבקמפוס הר הצופים של האוניברסיטה העברית בירושלים, בהשתתפות נציגי כ-40 ארגונים קהילתיים יהודיים מרחבי העולם אשר עוסקים בתחום הגנת הילד ומתמודדים עם תופעת הפגיעות המיניות בתוך הקהילה.

הכנסים נועדו לייצר שיח ושיתופי פעולה סביב סוגיות בוערות הקשורות בתופעה, חלק ניכר מהכנס של 2014 הוקדש להיכרות בין הארגונים ועם פעילותם. בנוסף, הכנס עסק בשלושה נושאים מרכזיים: הארגון כגשר בין הקהילה לבין הרשויות; התמודדות יעילה עם מניעת התעללות מינית תוך התייחסות לתרבות של צניעות והלכה; תפקיד הקהילה בהתמודדות עם פוגעים.

בתום הכנס נוסח נייר עמדה משותף (ראו במסגרת).

הכנס שנערך השנה היה בעל אוריינטציה משפטית ועסק בכמה סוגיות: השפעת אירועי תקיפה מינית ברמה המקומית על הקהילות היהודיות ברחבי העולם; פגיעות מיניות ברשת ודרכי ההתמודדות עימן; סוגיות משפטיות ופתרונות בשיתוף מידע על פוגעים, מבין התכנים שנדונו בהקשר לנושא האחרון, עלתה בין השאר חשיבותו של שיתוף המידע על חשודים. זאת לאור העובדה שבקהילה הדתית, פעמים רבות התוקפים עוברים לעיר או אפילו למדינה אחרת ומעתיקים את דפוס הפגיעה למקום מושבם החדש.

נקודה חשובה שעלתה בשני הכנסים היא "בדידותם של הארגונים": כל ארגון הוקם ופועל מתוך צורך נקודתי שעלה בקהילה ספציפית, והוא אוסף ומייצר מידע וחומרי הסברה בהתאם

לצורכי אותה קהילה. הידע שנצבר בכל ארגון יכול לשמש גם קהילות אחרות ושיתוף שלו ימנע עבודה מיותרת, ירחיב את מאגר המידע, יאפשר למידה מהצלחות וכישלונות, יוביל לשיתוף פעולה בין קהילות, ועוד.

כתוצאה מתובנה זו התקבלה החלטה להקים ארגון בינלאומי משותף לכל הקהילות היהודיות, שיגן על ילדים ברחבי העולם. הארגון ישתף ויחלוק ידע וחומרי הסברה, כגון פרוטוקולים למוגנות במקומות ובבתי כנסת, תכניות מוגנות ועוד.

ניכר כי המגזר החרדי, שבשנים האחרונות החליט להפך את קוד השתיקה בנושא התקיפות המיניות, עשה מאז כשרת דרך משמעותית. על כך מעידות הפתיחות ההולכת וגדלה לשיתופי פעולה מגוונים והעלייה במספר הדיווחים.

במהלך חמש השנים האחרונות קיים המכון שמונה קורסים למטפלות ולמטפלים חרדיים (עובדים סוציאליים, פסיכולוגים ומטפלים באמנות) בנושא הטיפול בילדים שנפגעו מינית. בסך הכול עברו את הקורס כ-125 מטפלות ו-75 מטפלים, אשר זמינים כיום לטיפול באוכלוסייה זו.

בנוסף, מכון חרו מקיים ימי עיון, הכשרת מורים ואנשי חינוך ופעילויות נוספות, במטרה להרחיב את השיח החשוב בנושא הפגיעות המיניות באוכלוסייה החרדית.

במסגרת הפעילות חבר מכון חרו לעמותת מגן לצורך קיום סמינר בינלאומי ייחודי בנושא התארגנויות קהילתיות יהודיות להגנה על ילדים. הסמינר הראשון נערך במרץ 2014 והשני נערך שנה לאחר מכן.

באפריל 2015. שניהם התקיימו במכון חרו שבקמפוס הר הצופים של האוניברסיטה העברית בירושלים, בהשתתפות נציגי כ-40 ארגונים קהילתיים יהודיים מרחבי העולם אשר עוסקים בתחום הגנת הילד ומתמודדים עם תופעת הפגיעות המיניות בתוך הקהילה.

הכנסים נועדו לייצר שיח ושיתופי פעולה סביב סוגיות בוערות הקשורות בתופעה, חלק ניכר מהכנס של 2014 הוקדש להיכרות בין הארגונים ועם פעילותם. בנוסף, הכנס עסק בשלושה נושאים מרכזיים: הארגון כגשר בין הקהילה לבין הרשויות; התמודדות יעילה עם מניעת התעללות מינית תוך התייחסות לתרבות של צניעות והלכה; תפקיד הקהילה בהתמודדות עם פוגעים.

בתום הכנס נוסח נייר עמדה משותף (ראו במסגרת).

הכנס שנערך השנה היה בעל אוריינטציה משפטית ועסק בכמה סוגיות: השפעת אירועי תקיפה מינית ברמה המקומית על הקהילות היהודיות ברחבי העולם; פגיעות מיניות ברשת ודרכי ההתמודדות עימן; סוגיות משפטיות ופתרונות בשיתוף מידע על פוגעים, מבין התכנים שנדונו בהקשר לנושא האחרון, עלתה בין השאר חשיבותו של שיתוף המידע על חשודים. זאת לאור העובדה שבקהילה הדתית, פעמים רבות התוקפים עוברים לעיר או אפילו למדינה אחרת ומעתיקים את דפוס הפגיעה למקום מושבם החדש.

נקודה חשובה שעלתה בשני הכנסים היא "בדידותם של הארגונים": כל ארגון הוקם ופועל מתוך צורך נקודתי שעלה בקהילה ספציפית, והוא אוסף ומייצר מידע וחומרי הסברה בהתאם

לצורכי אותה קהילה. הידע שנצבר בכל ארגון יכול לשמש גם קהילות אחרות ושיתוף שלו ימנע עבודה מיותרת, ירחיב את מאגר המידע, יאפשר למידה מהצלחות וכישלונות, יוביל לשיתוף פעולה בין קהילות, ועוד.

כתוצאה מתובנה זו התקבלה החלטה להקים ארגון בינלאומי משותף לכל הקהילות היהודיות, שיגן על ילדים ברחבי העולם. הארגון ישתף ויחלוק ידע וחומרי הסברה, כגון פרוטוקולים למוגנות במקומות ובבתי כנסת, תכניות מוגנות ועוד.

ניכר כי המגזר החרדי, שבשנים האחרונות החליט להפך את קוד השתיקה בנושא התקיפות המיניות, עשה מאז כשרת דרך משמעותית. על כך מעידות הפתיחות ההולכת וגדלה לשיתופי פעולה מגוונים והעלייה במספר הדיווחים.

במהלך חמש השנים האחרונות קיים המכון שמונה קורסים למטפלות ולמטפלים חרדיים (עובדים סוציאליים, פסיכולוגים ומטפלים באמנות) בנושא הטיפול בילדים שנפגעו מינית. בסך הכול עברו את הקורס כ-125 מטפלות ו-75 מטפלים, אשר זמינים כיום לטיפול באוכלוסייה זו.

בנוסף, מכון חרו מקיים ימי עיון, הכשרת מורים ואנשי חינוך ופעילויות נוספות, במטרה להרחיב את השיח החשוב בנושא הפגיעות המיניות באוכלוסייה החרדית.

במסגרת הפעילות חבר מכון חרו לעמותת מגן לצורך קיום סמינר בינלאומי ייחודי בנושא התארגנויות קהילתיות יהודיות להגנה על ילדים. הסמינר הראשון נערך במרץ 2014 והשני נערך שנה לאחר מכן.

באפריל 2015. שניהם התקיימו במכון חרו שבקמפוס הר הצופים של האוניברסיטה העברית בירושלים, בהשתתפות נציגי כ-40 ארגונים קהילתיים יהודיים מרחבי העולם אשר עוסקים בתחום הגנת הילד ומתמודדים עם תופעת הפגיעות המיניות בתוך הקהילה.

הכנסים נועדו לייצר שיח ושיתופי פעולה סביב סוגיות בוערות הקשורות בתופעה, חלק ניכר מהכנס של 2014 הוקדש להיכרות בין הארגונים ועם פעילותם. בנוסף, הכנס עסק בשלושה נושאים מרכזיים: הארגון כגשר בין הקהילה לבין הרשויות; התמודדות יעילה עם מניעת התעללות מינית תוך התייחסות לתרבות של צניעות והלכה; תפקיד הקהילה בהתמודדות עם פוגעים.

בתום הכנס נוסח נייר עמדה משותף (ראו במסגרת).